№ 128. Wtorek 8. Czerwca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

We wsi *Olejowie,* w obwodzie Złoczowskim, założona została szkoła trywialna z następującem wyposażeniem:

Gmina Olejów obowiązała się płacić każdoczesnemu nauczycielowi trywialnemu rocznie 110 złr. 20 kr. m. k., a przyłączona do tej szkoły gmina sąsiednia *Białokiernica* roczną kwotę 20 złr. 10 kr. m. k. w gotówce.

Dalej przyrzekła gmina Olejów dodawać nauczycielowi rocznie $9^{6}/_{16}$ meców żyta i tyleż hreczki i jęczmienia, a gmina Białokiernica $5^{1}/_{16}$ meców zboża, zatem obie gminy razem w naturaliach $14^{7}/_{16}$ meców, i każda po $9^{6}/_{16}$ meców hreczki i jęczmienia. Podług 3letniej przeciętnej ceny tych gatunków zboża na najbliższym targu wynoszą te naturalia w pieniądzach 44 złr. 4 kr. m. k.

Właściciel Olejowa Kazimierz hrabia Wodzicki ofiarował na szkołę dom należący do dworu pod liczbą konskr. 7, odstąpił na użytek nauczyciela położony przy nim ogród objętości $^{1}/_{2}$ morga, z czego dochód roczny obliczono na 5 złr., i oświadczył się dostarczać na opał szkoły w Olejowie rocznie 24 fur drew z lasów dworskich.

Natomiast obowiązały się dalej gminy Olejów i Białokiernica budynek ofiarowany na szkołę utrzymywać zawsze w dobrym stanie, a w razie potrzeby wystawić nowy własnym kosztem, zaopatrzyć szkołę w potrzebne sprzęty i sprawiać nowe z czasem, a na koniec przeznaczone na opał szkoły drzewo zrębywać i bezpłatnie przystawiać.

Udowodnioną temi ofiarami pożyteczną troskliwość o paparcie oświaty między ludem podaje niniejszem c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów, 29. maja 1858.

Sprawy krajowe.

(Uroczystości Bożego Ciała.)

Wiedeń, 5. czerwca. Przedwczoraj, dnia 3. b. m. obchodziło duchowieństwo uroczystość Bożego Ciała zwykłem solennem nabożeństwem z procesyą.

Jego c. k. Apostolska Mość, jako też ich Cesarzew. i królewicz. MM. Arcyksiążęta Franciszek Karol, Karol Ferdynand, Leopold Rainer, Ludwig Józef i Maxymilian d'Este znajdowali się na procesyi, w której brały udział także c. k. kapituły orderów, c. k. dwór i gwardye przyboczne.

We wszystkich ulicach miasta, któremi przechodziła procesya stało wojsko w szpalerach, a prócz tego wystąpiło w paradzie na kilku placach.

Po ukończonej ceremonii dawał jeden batalion na Grabenie zwyczajne trzykrotne salwy.

W końcu defilowały wojska na placu burgu w obec Jego c. k. Apostolskiej Mości.

Gazeta wiedeńska podaje następujący ogólny przegląd zebranych składek w wszystkich koronnych krajach austryackiego państwa do końca kwietnia 1858 roku, na budowę kościoła z powodu szczęśliwego ocalenia Jego c. k. Apostolskiej Mości Franciszka Józefa I.

W gotówce złożyli kraje koronne	mon. kon. złr.	kr.	Obligacye długu państwa i prywatne.
Austrya poniżej Anizy	478.702	19	18.250 złr.
„ powyżej „	35.019	$32^{1}/_{4}$	300 „
Salzburg	5.192	$8^{1}/_{4}$	—
Styrya	32.872	$15^{1}/_{4}$	3.293 „
Ilirya: Karyntya . . .	10.110	27	2.100 „
Ilirya: Kraina	11.112	$43^{1}/_{4}$	100 „
Ilirya: kraj wybrzeżny	56.182	$5^{3}/_{4}$	2.900 „
Tyrol i Vorarlberg .	20.151	$19^{1}/_{4}$	—
Czechy	63.903	$16^{2}/_{4}$	820 złr.
Morawa	42.871	$18^{3}/_{4}$	1.650 „
Szląsk	9.368	24	—
Galicya	36 963	$48^{2}/_{4}$	2.520 „
Kraków	15.783	58	350 „
Bukowina	12.703	$57^{3}/_{4}$	200 „
Dalmacya	10.897	—	—
Kroacya i Slawonia .	14.565	44	833 „
Węgry	160.496	$42^{3}/_{4}$	1.300 „
Serbia i Temeski banat	22 189	$48^{1}/_{4}$	—
Siedmiogród	15.009	$45^{1}/_{4}$	—
Lombardya	53.126	$55^{1}/_{4}$	100 „
Wenecya	67.357	$13^{1}/_{4}$	76 „ 40 kr.
Razem . . .	1,174.480	$52^{3}/_{4}$	34.772 „ 40 kr.

Ameryka.

(Dowolne przetrząsanie okrętów. — Mormoni ustępują. — Pożyczka. — Doniesienia z Mexyku.)

Washington, 17. maja. W senacie wniósł pan Seward dzisiaj następującą rezolucyę: „Poleca się komitetowi spraw zagranicznych wziąć pod rozwagę, czy potrzebna jest jakkolwiek uchwała zgromadzenia prawodawczego, na mocy której mógłby prezydent ochraniać statki amerykańskie od dowolności angielskiej w zatoce Mexyku lub gdziekolwiek indziej i zdawać sprawę z tego."

— Z fortu Leawenworth donoszą pod dniem 13go b. m.: „Kuryer wysłany 10. kwietnia z Camp Scott przywiózł ważną wiadomość, że Mormoni zaczynają opuszczać Salt Lake City i przenosić się do White River Mountains, i że gubernator Cammings przyrzekł na zaproszenie przybyć do miasta. Departament wojny nie otrzymał jeszcze potwierdzenia tej wiadomości."

— Finansowy komitet senatu uchwalił w porozumieniu z rządem, zamiast wydania nowych bonów skarbowych proponować raczej pożyczkę w tej samej kwocie (5 milionów dolarów.)

— Z Kanzasu nadchodzą nieustanne skargi, że liczne bandy zbojeckie pustoszą kraj dokoła.

Mexyk. Dzienniki nowo-orleańskie donoszą pod dniem 11. maja: Za przybyciem Iwareza i jego sztabu do Verakruzy stało się to miasto niejako prowizoryczną siedzibą rządu. Verakruza może oprzeć się każdej sile zbrojnej, jaką Zuolaga mógłby wyprawić na to miasto. Słychać, że jenerał Echeegarey zamyślał wkrótce uderzyć na to miasto z 5.000 ludzi. Wiadomości z Monterey sięgają do 21. kwietnia. Wojska Vidaurrego mają być w najlepszym stanie i oczekiwały z wielkim zapałem nadejścia 8.000 wojsk rządowych, wysłanych na Monterey. Jenerał Henningsen przybył 17. z. m. do Monterej.

Hiszpania.

(Poseł angielski przybył. — Podróż Królowy. — Doniesienia z Melilli.)

Z Madrytu telegrafują pod dniem 31. maja, że nowy angielski poseł w Madrycie pan Buchanan, przybył na swoją posadę. Dnia 6. czerwca wraca dwór do Aranjuez.

— Podróż Królowy z Aranjuez do Alicante była niemal pochodem tryumfalnym. Koszta przyjęcia na stacyach rozmaitych opłacała Królowa z własnej szkatuły, by ulżyć w tem ludności mniej zamożnej. — Upewniają, że teraźniejsze ministeryum utrzyma się nawet i po powrocie dworu królewskiego do Madrytu. — Dnia 28. maja udała się Królowa do Walencyi.

— Hiszpańskie dzienniki piszą, że ku końcu miesiąca kwietnia bombardował znowu jeden z pięciu afrykańskich szczepów hiszpańską twierdzę Melillę na afrykańskiem wybrzeżu. Szczep Beniskas, który co dwanaście dni z kolei obejmuje oblężenie warowni na dwanaście godzin, ustawił swe działa na sąsiedniem wzgórzu Lorenzo i wyrządził budynkom znaczne szkody.

Anglia.

(Pomieszkanie Napoleona na św. Helenie darowane Francyi. — Posiedzenie z 31. maja w szczegółach. — Pozwy w Parlamencie. — Więzienia członków parlamentu. — Bil za Żydami.)

Londyn, 2go czerwca. Rząd angielski ofiarował Cesarzowi Francuzów i jego sukcesorom na wieczne czasy w drodze darowizny grób Napoleona na wyspie św. Heleny razem z Longwoodem i na-

leżącemi do tego gruntami. Cała ta przestrzeń ziemi, obejmująca do 26 morgów, była własnością prywatną, i rząd angielski musiał ją odkupić. Za grób z przyległemi 3 morgami ziemi, zapłacił 1.600 f. szt., a za Longwood 3.800 f. szterlingów.

— Na posiedzeniu *Izby wyższej* z 31go maja zaproponował Earl *Lucan* poprawkę do bilu względem przysięgi parlamentarnej. Poprawka ta upoważnia obie Izby parlamentu do złagodzenia teraźniejszej roty przysięgi w razie szczególnym osobną rezolucyą. Tym sposobem mogłaby Izba niższa uchwalić wypuszczenie z roty przysięgi ustępu dla żydów niestosownego. Następnie zabrał głos Earl *Derby* i przyznał między innemi, że co roku wzmaga się większość w Izbie niższej za przypuszczeniem żydów do parlamentu. Lecz i to wypada wziąć na uwagę, że ogół narodu jest z wielką dla tej sprawy obojętnością, i że nawet sami żydzi nigdy się tak bardzo za tem nie ubijali. Spodziewa się przeto, że Iba niższa nie zechce nadwerężać prawa krajowego postępowaniem z prawem tem niezgodnem, ani go ominąć wydaniem rezolucyi szczególnej. Earl *Grey* radzi odłożyć dalsze rozprawy w tej mierze do dni czternastu. Earl *Derby* przeciwny jest temu wnioskowi, który też 80 głosami przeciw 68 odrzucono. Lord *Lyndhurst* zaproponował w końcu, by Izba nie obstawała przy swych poprawkach do bilu przysięgi, lecz Earl *Granville* wzywa go do cofnięcia tej propozycyi, gdyż opozycya nie jest tak silna, by przy głosowaniu mogła odnieść zwycięztwo, na co lord Lyndhurst oświadczył, że nie domaga się głosowania w tym względzie, poczem przyjęto jeszcze wniosek, by Izba przy swych poprawkach do bilu przysięgi wytrwała.

Na posiedzeniu *Izby niższej* odpowiada *D'Israeli* na interpelacyę p. *Headlam'a*, że rząd neapolitański uwolnił już bezwarunkowo obydwóch mechaników angielskich, lecz sardyńską załogę okrętową potąd jeszcze przytrzymuje. *Roebuck* dowiaduje się, czy rząd w Neapolu wzbrania się rzeczywiście od przyznania więźniom wypuszczonym wynagrodzenia słusznego, lecz *D'Israeli* uchyla się od tej odpowiedzi. *Milner Gibson* przedkłada petycyę p. Washington'a Wilks, w której oświadcza, że nie jest autorem artykułu pisanego przeciw deputowanemu Clive. Lord *Palmerston* wspomina o przemowie p. D'Israeli w Slough z tą uwagą, że widać, jako naprzód już była obmyślana. I tak wyraził się kanclerz skarbu między innemi i z tem, że lord Derby obejmując ster rządu, zastał stan rzeczy publicznych bardzo trudny i zawikłany. Lecz to się sprzeciwia własnemu wyznaniu lorda Derby, który wyraźnie oświadczył, że obejmując urzędowanie teraźniejsze zastał wszystko w porządku. D'Israeli utrzymywał także, że w kwestyi utrzymania wojny lub pokoju nie chodziło już o tygodnie lub dnie, lecz już kilka godzin mogło przynieść zmianę niespodzianą. Otóż musi tu wyznać otwarcie, że jeśli w tej mierze miał na myśli nieporozumienia zachodzące wówczas między Anglią i Francyą, tedy bardzo się myli, gdyż o zerwanie pokoju nie zachodziła żadna obawa. Żąda też od p. D'Israel'ego wyjaśnienia, kogo też rozumie pod „intrygantami", którzy w zamiarach stronniczych zażegli spór między Sardynią i Neapolem; ministeryum dawniejsze wolne bowiem od wszelkiego w tej mierze zarzutu. Również i to niesłuszna nazywać politykę indyjską dawniejszego ministeryum polityką zemsty i krwi rozlewem. D'Israeli wspominał o intrygach opozycyi przeciw gabinetowi teraźniejszemu. Jeśli jakie zachodziły, tedy przypisaćby je można tylko niektórym jej członkom, i dlatego radby wiedzieć, kogo p. D'Israeli nazywa właściwie intrygantem, i jakie to były intrygi? P. D'Israeli uderzał także i na dzienniki, które zapewne staną jeszcze we własnej obronie. — Odpowiedź *kanclerza skarbu* była bardzo niezręczna. Część tego, co w Slough powiedział, odwołał zupełnie, lub powtórzył całkiem inaczej, a winę rzucał na sprawozdawców dziennikarskich, którzy przemowę jego poprzekręcali. Wypierał się, by miał utrzymywać, jakoby pokój był blisko zerwania, lub by rząd poprzedni zostawił gabinetowi następnemu wielkie w tej mierze trudności. To tylko powiedział, jako przy takiej usłużnej i niepewnej polityce mogło przyjść nareszcie do tego, że pokój mógł być co chwila zerwany, i że gabinet teraźniejszy zrzekłszy się takiej polityki ocalił sławę narodu swego, a równocześnie umiał i przymierze z Francyą utrzymać niezachwianie. Pod intrygantami rozumiał pewne tajne stowarzyszenie spiskowych, i to samo już dowodzi, że nie mógł tego mówić ani o Izbie niższej, ani o jakiej tylko jej części.

Sir G. *Grey* utrzymuje, że dzisiejsze oświadczenia p. D'Israeli'ego różnią się wcale od oświadczeń jego z piątku zeszłego. Smutna to rzecz, kiedy mąż tak utalentowany ucieka się do wybiegów niegodnych, by tylko okrasić to, z czem wprzód wygadał się nieostrożnie lub nieoględnie. Sir J. *Pakington* utrzymuje, że to, co p. D'Israeli wspomniał o stosunkach z Francyą, w gruncie rzeczy jest prawda. Hrabia Persigny użalał się nie raz na politykę angielską i wyraźnie oświadczył, że jeśli ministeryum polityki swej nie zmieni, tedy utrzymanie dobrego porozumienia między krajami obydwoma będzie nareszcie rzeczą niemożliwą. Lord J. *Russell* sądzi, że wyjaśnienia dane przez p. D'Israel'ego są niedostateczne, i że w przemowie swej w Slough postąpił nieoględnie, ubliżając tem wielce stanowisku swemu. — W komitecie subsydyów rozpoznawano następnie budżet dla służby cywilnej.

Jak się można było spodziewać, mowa pana D'Israeli do swych wyborców wywołała na przedwczorajszem posiedzeniu interpelacye, które dziś według upodobania wykładają albo na korzyść lorda Johna albo kanclerza skarbu. Ważniejszym był wypadek, że wydawca prowincyalnego dziennika zapozwany był przed szranki izby, oskarzony o naruszenie jej przywilejów, a wkońcu musiał pójść do więzienia. Izba niższa słusznie zapozywa przed swe szranki i karze każdego, kto naruszył jej prawa albo też jakiegobądź przeciw niej dopuścił się przestępstwa. Karą jest zamknięcie. Jednak są trzy stopnie tego zamknięcia, jakie na rozkaz aresztacyi oznacza prezydent izby, mianowicie areszt w więzieniu Sergeant at Arms izby albo w samej izbie, albo za cięższe przestępstwo w więzieniu Newgate, albo nakoniec w sławnym Towrze. W roku 1810 wyprawił parlament jednego z swych członków, Francis Burdett, którego majętna córka należy do najdobroczynniejszych osób w kraju, do Towru, co wywołało powstanie ludu. Powstanie to było wymierzone głównie na Horse Guards, którzy trzymali straż nad Towrem, i od tego czasu byli przedmiotem nienawiści ludu, aż pokąd w bitwie pod Waterloo walecznością swoją nie pozyskali znowu łaskę ludu. Podobnież O'Briena posłał parlament przed sześcią lub siedmią laty do więzienia. Więzienie jednak nie może trwać dłużej, jak sesya, gdy się parlament odroczy lub rozwiąże, kończy się także więzienie. Więzienie w samej izbie nie jest bynajmniej więzieniem. Wszystko wychodzi właściwie na karę pieniężną. Więzień musi samo więzienie i wszystko, czego potrzebuje, każdą choćby najmniejszą posługę, za odmykanie i zamykanie drzwi dla odwiedzających i t. p. płacić taksę, która jest tak wysoka, że na dzień wyjdzie 15 do 20 funt. szter. Więzień potrzebuje tylko podać do izby uniewinniające pismo, ażeby pozyskać łaskę, co się też zwykle dzieje po kilku dniach, lecz jeżeli nas pamięć nasza nie myli, nie chciał O'Brien się upokorzyć, i na propozycyę jednego z członków uznano go po ośmiu dniach dostatecznie ukaranym.

Na przyszły tydzień w izbie wyższej przyjdzie znowu pod obrady kwestya o żydach. W kołach parlamentarnych utrzymywano temi dniami, że w gabinecie toczono bardzo wazne dyskusye w tym względzie. Wiadomo, że trzej członkowie gabinetu są stanowczo za przypuszczeniem żydów, mianowicie D'Israeli, Pakington i lord Stanley. D'Israeli miał szczególniej nastawać na to, że lord Derby musi zezwolić, a nawet zagrażał wystąpieniem z gabinetu. Zapewniają tedy, że lord Derby zezwolił. Ponieważ jednak izba wyższa obawia się, ażeby poźniej baronowi Rothschild nie udało się dostać do izby wyższej, tedy kwestya ta ma być tak ułożona, by każda izba miała prawo zmieniać według swego upodobania przysięgę dla swych członków. Tak mogliby lordowie zawsze żydom wstępu do izby odmówić.

Francya.

(Nabożeństwo za duszę księżny Orleańskiej. — Obrady nad regulacyą Dunaju. — Sprawa czernogórska. — Doniesienia z Azyi. — Prześladowanie chrześcian. — Skutki ustawy o tytułach. — Trudności w prowadzeniu rozporządzenia względem przedaży dóbr fundacyjnych. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Portugalii.

Paryż, 2. czerwca. W kaplicy ś. Ferdynanda w Neuilly odprawiono wczoraj żałobne nabożeństwo za zmarłą księżnę Orleanu. Więcej jak 500 pojazdów wyruszyło ku małej kaplicy. Panowie Thiers, Guizot, Odilon Barrot, Barthelemy, Saint-Hilaire i inne znakomitości znajdowały się na tem nabożeństwie.

Dowództwo trzech dywizyi, które mają stanąć obozem pod Chalonem, poruczono jenerałom de Cotte, Maissiat i Bourbaki.

P. Pene znajduje się na szczęście o wiele lepiej, pomimo że zawsze jeszcze nie wyszedł z niebezpieczeństwa.

Pod prezydencyą ministra publicznej budowy odbyło się wczoraj zgromadzenie francuskich inżynierów, aby obradować nad robotami, jakie mają być wykonane przy ujściach Dunaju. Słychać, że na tem zgromadzeniu znajdowali się także sardyńscy i rosyjscy komisarze. Najbliższe posiedzenie konferencyi jest zawsze jeszcze na dzień 5. czerwca przeznaczone.

Raport p. Talleyrand-Perigord miał podobać się Cesarzowi tak dalece, że p. Talleyrand może spodziewać się po zamknięciu konferencyi świetnego wyszczególnienia.

Dziennikowi *Pays* piszą, że już dnia 1. czerwca zebrać się mają w Konstantynopolu pełnomocnicy dla załatwienia czernogórskiej kwestyi; dziennikowi *Nord* jednak piszą z Paryża, że ta sprawa daleką jest jeszcze od zagajenia na posiedzeniu w Konstantynopolu, pomimo że jest ogólnem życzeniem załatwić tę sprawę o ile możności jak najspieszniej.

Francuscy do Persyi przeznaczeni oficerowie otrzymali rozkaz stanąć w Marsylii najdalej do dnia 7. czerwca. Na czele tej misyi jest szef szwadronu p. Brogniart; a przydanych ma trzech kapitanów, dwóch podporuczników, dwóch sierzantów, jednego bombardyera i jednego mistrza muzyki. Dziennik *Pays* pisze, że z powodu ważnych wypadków w Chinach utworzono osobną morską dywizyę dla zabezpieczenia francuskich na wyspie Madagaskar znajdujących się posiadłości Reunion, Majotte i Mossi-Be. Prześladowania chrześcian w Kochinchinie trwają ciągle. Między królem Kambodży, który sprzyja chrześcianom, a Cesarzem Anamu, pod którego zwierzchnictwem stoi król, nie przyszło jeszcze do wojny. Przygotowania jednak robiono z obu stron z wielką gorliwością.

Według dziennika *Journal de la Muerthe* przybyć ma dwór do Plombieres dnia 22go czerwca. Ten sam dziennik zapewnia, że Jej Mość Cesarzowa będzie towarzyszyć Cesarzowi. Jeszcze przed zaprowadzeniem nowej ustawy co do fałszywych tytułów szlacheckich już się jej wpływ okazuje jasno; wielka liczba baronów, hrabiów, wicehrabiów i margrabiów znikła nagle, a rozmaite nazwiska zostały zmienione. Minister sprawiedliwości jest obarczany prośbami, względem pozwolenia przydomku do familijnego nazwiska albo względem zupełnej zamiany.

— Z Marsylii telegrafują pod dniem 1go czerwca o przybyciu parostatku z Lewanty. Tym parostatkiem przybył p. Lesseps, lecz udał się natychmiast do Paryża.

— Między skazanymi, których z Tulonu deportują statkiem „Loire“ do Kajenny, znajdują się także Rudio i Gomez. Małżonka Rudia upraszała o pozwolenie towarzyszenia swemu mężowi, jednak odrzucono jej prośbę. Dziennikowi *Kölnische Zeitung* telegrafują pod dniem 2. czerwca: Proces Proudhona rozpoczął się dziś na posiedzeniu poprawczego trybunału.

— Jak donoszą z Paryża, byli prezydenci towarzystw wzajemnej pomocy na audyencyi u Cesarza, i p. Melun, jeden z najgorliwszych promotorów tych asocyacyi korzystał z tej sposobności, by przedstawić Cesarzowi niepomyślne wrażenie, jakie sprawił okólnik jenerała Espinasse. Ale Cesarz — tak piszą dalej miał bronić zasady wyrzeczonej w tym okólniku i oświadczyć stanowczo, że musi być przeprowadzona.

Natomiast dowiaduje się *N. Pr. Ztg.* również z Paryża, że odpowiedź Cesarza, jakkolwiek była dobitna, zostawiła przecież nadzieję, że okólnik jenerała Espinasse pozostanie martwą literą. — To pewna, tymczasem — dodaje gazeta wiedeńska — że pogłoska o zamierzonem ogłoszeniu noty łagodzącej w *Monitorze* dotąd się niepotwierdziła.

— Z Lizbony piszą, że z powodu zaślubin Króla, zostanie margrabia Loulé prezydentem gabinetu mianowany. Avilla, Pastor i inni wysocy dygnitarze mają być wyniesieni do godności parów królestwa. Uważają za pewne zaślubiny księcia Porto z księżniczką następczynią brazylijskiego tronu oraz zaślubiny infantki Maryi Anny z saskim księciem Jerzym.

Holandya.

(Nowiny. —. Przyjęcie posłów u dworu. — Sprawa malajska.)

Z **Haagi** piszą pod dniem 31. maja. Jego Mość Król przyjmował wczoraj na osobnej audyencyi pruskiego posła hrabiego Königsmark, który przy tej sposobności zawiadomił Króla o zaślubinach portugalskiej Królowej Stefanii.

Amsterdam, 1. czerwca. Wczoraj przyjmował Jego Mość Król na osobnej audyencyi nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra Cesarza Rosyi, jenerał-porucznika Mansurowa, który na tej audyencyi złożył Królowi dzięki swego monarchy za mianowanie go kawalerem wielkiego krzyża złotego lwa.

J. M. Król uda się jutro na jakiś czas do swego zamku Loo.

— Wielka rada Holandyi wydała dzisiaj swój wyrok w znanej sprawie czterech Malajów; odrzuciła apelacyę zasądzonych, zatem potwierdziła zasądzający wyrok gelderlandskiego trybunału.

Włochy.

(Powrót Króla. — Rozprawy w Izbach. — Odjazd posła angielskiego. — Teatr w Alexandryi.)

Z **Turynu** piszą z 28. maja: Król powrócił tu przedwczoraj z wycieczki swej na prowincyę. Dnia 25go wydał w Alessandryi ucztę, na którą zaproszono deputowanych prowincyi Acqui, Tortona i Voghera. Między innemi znajdowali się i członkowie z Lewej, Depretis i Valerio. — Rozprawy powszechne nad ustawą o pożyczce już skończone. Członkowie Prawej utrzymywali głównie, że niedobór jest większy, niż ministrowie podają, i że roku 1861 okaże się potrzeba nowego zaciągnięcia pożyczki. Natomiast wyłuszczył wczoraj p. Buffa (z centrum) konieczność podźwignienia zewnętrznego wpływu Piemontu, i ochronienia instytucyi liberalnych w obec mocarstw obcych.

Florencya, 25go maja. Nowy angielski poseł, sir Henry Howard, który przybył tu z końcem upłynionego tygodnia, odjechał znowu nagle do Paryża, nieskładając nawet pierwej swoich wierzytelnych listów i pomimo, że margrabia Normanby przygotował wszystko na jego odwołanie. Postępek jego tłumaczą tem, że sir Henry Howard cierpi od dawna na ranę w nodze, na którą jeden z paryskich lekarzy leczył go po kilkakroć bardzo skutecznie; w podróży odnowiła się rana, poseł zatem odjechał co spieszniej do Paryża szukać na nowo rady lekarskiej; pobyt margrabi Normanby został tem samem przedłożony na czas nieograniczony.

Tutejsza akademia sztuk pięknych będzie miała temi dniami sposobność przyznać nagrodę, gdyż w Alexandryi ma być budowany okazały teatr, naco rozpiszą konkurs. Budowniczy, którego plan uzna nasza akademia najlepszym, otrzyma nagrodę w kwocie 6000 franków.

Niemce.

(Zakaz broszury „Polityka przyszłości.“ — Przejazd dostojnych osób.)

Gazeta wiedeńska donosi: Nasz korespondent drezdeński nadesłał nam 3. b. m. wieczór następującą depeszę telegraficzną:

„Rozporządzeniem ministeryalnem zakazana została berlińska broszura: „Polityka przyszłości ze stanowiska pruskiego.“ Dziennik urzędowy usprawiedliwia to rozporządzenie; jestto obowiązek przyzwoitości, niedopuszczać jawnego lekceważenia ustawy związkowej; istnienie związku jest kardynalną podstawą konstytucyi saskiej, a broszura ta żąda wyraźnie rozwiązania rzeszy. Zamachy na samodzielność związku są karygodne, a północno-niemiecka prasa dopuszcza się zawsze najzuchwalszych zamachów na ustawę związkową.“

Düsseldorf, 1go czerwca. Jego królewicz. Mość pruski książę Fryderyk przybył tu wczoraj wieczór na dłuższy pobyt w ciągu bieżącego lata na zamku Eller.

Gotha, 2go czerwca. Jego królewicz. Mość książę Albert przybędzie tu, jak pisze dziennik *Gothaische Zeitung* — dziś po południu między 6. a 7. godziną — i zajmie mieszkanie w książęcym zamku Friedrichsthal u swej najdostojniejszej matki.

Frankfurt, 2go czerwca. Książę Gorczakow namiestnik Królestwa polskiego, przybył tu jak pisze dziennik *Frankfurter Journal* z swoją familią z Warszawy.

Grecya.

(Ujęcie hersztów zbojeckich. – Wzmocnienie granic. – Upiększenie miasta. – Bajram.)

Ateny, 22. maja. Znowu wpadł w ręce sprawiedliwości jeden z najniebezpieczniejszych herszców zbojeckich Kenurio wraz z czterma swymi towarzyszami; więc też schwytany został według urzędowych wiadomości „ostatni naczelnik“ zbójców. Wiadomość ta sprawiła najpomyślniejsze wrażenie, i każdy pochwala czynność władz publicznych. — Niebezpieczne stosunki w pogranicznych prowincyach tureckich, równie jak znaczna liczba dezerterów tureckich, którzy w Grecyi szukają przytułku, spowodowały ministra wojny wzmocnić wojskowe Pogranicze kilkoma oddziałami wojska. — Ministrowie zajmują się gorliwie potrzebną reformą i organizacyą. Upiększenie stolicy, jak się zdaje, zajmuje mocno najwyższe władzo państwa. — Burmistrz z Aten zaproponował radzie gminnej pożyczkę 350.000 drachm, przeznaczoną na założenie szkół, publicznych targowic i studni. Niewelowanie i upiększenie ulic miasta poruczono na rozkaz ministra spraw wewnętrznych francuskiemu inżynierowi. W obchód festynu Bajramu wyprawił turecki poseł Halil Bej bardzo świetną ucztę, na którą przeszło 300 osób zaprosił. Opróżnione już od niejakiego czasu posady nomarchów (gubernatorów prowincyalnych), nie są dotychczas obsadzone, nie nastąpiły także spodziewane promocye w armii. Pogłoski względem zmiany ministrów jeszcze się utrzymują.

Azya.

(Telegram indyjski.)

East India House w Londynie ogłasza następującą telegraficzną depeszę na Maltę:

„Do pana J. D. Dickinson, Esq. East India House.

Stan rzeczy w Audzie zdaje zmieniać się na korzyść Anglików. Wielu najznakomitszych Talukdarów poddało się najwyższemu komisarzowi po części osobiście, a po części przez swych zastępców, zaś co do okolicy Luknowa, to uspokojenie kraju postępuje dość spiesznie. Buntownik Mulwi i matka exkróla mieli opuścić Datsowlil gdzie się schronili, i udali się do Baraeta Pergunnah ztamtej strony Gogry. Główna siła armii Gurków wyruszyła na Tyzabad do Nipalu. W Tyzabadzie znajduje się Maun Singh w 2000 ludzi z dwoma działami. Gurkowie niespodziewają się żadnego oporu. Yung Bahadur z swoją brygadą przebył już Gorukpur. Sir E. Lugard osiągnął Azimghur dnia 15go kwietnia, a dnia 17go kwietnia wyparto z miasta powstańców, którzy rozprószeni uciekali ku Gogrze i Gangesowi. Ścigające kolumny zdobyły kilka dział, oraz znaczne zapasy amunicyi i pakuuki powstańców. Kuer Sing wspierany od włościan, wyprzedził brygadiera Douglas, ten ścigał go, dnia 21. kwietnia przekroczył Ganges w Szakpurze i posunął się na Bugsdespur. Dnia 17. kwietnia przyszło do walki z powstańcami pod dowództwem Hoseina a wojskami pułkownika Rowkrofta w pobliżu Amorby; nieprzyjaciel został pobity i aż do swych okopów ścigany, przyczem utracił jedno działo i 100 ludzi. Konnica Ycomanzy walczyła dzielnie. Utraciła w zabitych jednego podoficera i jednego szeregowca a w rannych czterech oficerów i 17 żołnierzy. Jenerał Whitelok, pobiwszy Nawaba w Boragurze przybył dnia 19go kwietnia do Budaonu. Jenerał zdobył cztery działa i zajął miasto i pałac Nawaba. Poźniej zdobyto ośm dział, które zostawili powstańcy w spiesznej ucieczce. Nasze straty stanowią jednego zabitego oficera, porucznika Colbeka z 3 europejskiego pułku z Madras i dwóch rannych oficerów. Z Kalpi piszą, że Tantia Topi, Rani z Ihansi, oraz Radżowie z Szahguru i Kawnapuru stoją w sile 7000 ludzi i 5 dział w Koonchu, aby stawić opór kolumnie sir Hugh Rose. Rao Sahid w sile 1000 ludzi i resztkami wojsk Banda-Nawaba z trzema działami znajduje się u Dżubulpurze, stawić opór jenerałowi Whitelok w Kalpi, gdzie stoi 2000 ludzi z trzema działami. Jenerał Whitelok znajduje się jeszcze w Bandzie. O dywizyach w Agrze i Mirucie niepiszą nic ważnego. Kolumna pułkownika Jones była dnia 26. kwietnia w Mahadabadzie, i jak zdaje się, nieznalazła wiele oporu. Majju Khan znakomity naczelnik powstańców dostał się w niewolę, schwytał go kapitan Angelo z pułku strzelców. Ta kolumna zdobyła od czasu, jak opuściła Rurki, 28 dział. Sześć z tych dział zdobyła dnia 17. kwietnia w pobliżu Nagulu, dziewięć następnego dnia w warowni Nudzibad a dziesięć dnia 22. kwietnia w Nuginy.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 5. czerwca. Podług najnowszych doniesień prywatnych z Kataro zarzuciły kotwice obydwa francuskie okręta liniowe pod Budują i salutowały nazajutrz. Dnia 1. b. m. zrana udał się francuski kontradmirał z jeneralnym konzulem panem Héquard z asystencyą Montynegrów na Braic do Cettynii, a 3go po południu powrócił na Kattaro do Buduy. Od wczoraj stoją obadwa okręta francuskie znowu pod Grawozą. Angielski statek kanonierski, „Coquette“ odpłynął z Grawozy, ale niewiadomo dokąd.

Londyn, 5. czerwca. Na wczorajszem nocnem posiedzeniu *Izby niższej* odpowiedział *D'Israeli* na interpelacyę lorda Russell, że lord Elgin zatrzymał nieograniczone pełnomocnictwo i bierze udział w układach w zupełnem porozumieniu z pełnomocnikami Francyi i Ameryki, a po części także z pełnomocnikiem rosyjskim. Jakie warunki postawili pełnomocnicy, niewie jeszcze kanclerz skarbu.

Turyn, 4. czerwca. W senacie skończyła się ogólna dyskusya nad ustawą Deforesty. Dziś zaczynają się debaty nad pojedyńczemi artykułami. Propozycya senatora Pressa, względem podzielenia ustawy na dwie części, została odrzucona. Niewątpią, że ustawa ta zostanie przyjętą znaczną większością. W Monako wychodzi nowy dziennik w języku francuskim pod nazwą *Eden*.

Genua, 4go czerwca. Dawny żerant dziennika *Italia del popolo*, Denegri, skazany został za formalne uchybienia w swojej koncesyi na 33dniowy areszt i 100 franków kary pieniężnej.

Kurs lwowski.

Dnia 7. czerwca.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	16	8	21
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	31$^1/_2$	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	40	80	3
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	36	79	57
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	20	83	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 7. czerwca.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	44

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. czerwca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83—83$^1/_8$. — Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 93$^1/_2$—94. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97 — 97$^1/_4$. Obligacye długu państwa 5% 82$^1/_2$—82$^9/_{16}$. det. 4$^1/_2$% 72$^1/_4$—72$^1/_2$, det. 4% 64$^3/_4$ — 65, detto 3% 49$^3/_4$—50. detto 2$^1/_2$% 41$^1/_4$—41$^1/_2$, detto 1% 16$^1/_4$ — 16$^1/_2$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 94$^1/_2$ — 95. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 92$^1/_2$—93, detto węgier. 81 — 81$^1/_4$, detto galic. 79$^7/_8$ — 80, detto siedmiogr. 79$^1/_4$ — 79$^1/_2$, detto innych krajów koron. 84 — 86. Oblig. bank. 2$^1/_2$% 64—64$^1/_2$ — Pożyczka loter. z r. 1834 311 — 312. Detto z roku 1839 129 — 129$^1/_8$. Detto z r. 1854 109$^1/_2$—109$^5/_8$. Renty Como 15$^3/_8$—15$^5/_8$.

Galic. list. zastawne 4% 77—78. —Półn. Oblig. Prior. 5% 87$^1/_2$ — 88. Glognickie 5% 81 — 82. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 86$^1/_2$—87. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87—88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 107—108. — Akcyi bank. narodowego 966 — 967. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 220$^1/_4$—220$^1/_2$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 114 — 114$^1/_4$. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. — — —. — Detto półn. kolei — — 163$^1/_2$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 258 — 258$^1/_4$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 — 100$^1/_8$. —Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 89$^3/_4$—90. — — Detto cisańskiej kolei żel. 100 — 100$^1/_8$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 233—233$^1/_4$. — Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 183$^1/_2$—183$^3/_4$. — Detto losy tryest. 108 — 109. Detto tow. żegl. parowej 530—532. Detto 13. wydania 103$^1/_2$ — 103$^3/_4$. Detto Lloyda 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 70—72. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 80 — 80$^1/_2$. Windischgrätza losy 25$^1/_2$—25$^3/_4$. — Waldsteina losy 27$^1/_2$—27$^3/_4$. Keglevicha losy 14$^3/_4$—15. — Ks. Salma losy 42$^1/_2$—42$^3/_4$. St. Genois 37 — 37$^1/_2$. Palffego losy 38$^1/_4$—38$^1/_2$. Clarego 37$^1/_2$—37$^3/_4$.

Amsterdam 2 m. 86$^1/_4$ l. — Augsburg Uso 104$^3/_8$. Bukareszt 31 T. 264. Konstantynopol 31 T. 474. — Frankfurt 3 m. 104 l. —. — Hamburg 2 m. 76$^1/_4$. Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10 — 10. — Medyolan 2 m. 103$^7/_8$. Paryż 2 m. 121$^7/_8$. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7$^1/_8$ — $^1/_4$. Detto koron. 14 6—7. Napoleons'dor 8 12. — Angielskie Sover. 10 16 — —. Imperyał Ros. 8 21 — 22. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7. czerwca.

Oblig. długu państwa 5% 82$^3/_8$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa 4$^1/_2$% 72$^1/_4$; 4% —; 3% —; 2$^1/_2$% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 129$^1/_8$; z r. 1854 109$^1/_4$; poż. nar. z r 1854 83$^1/_{16}$. Obl. banku —. Akcye bankowe 965$^1/_2$. — Akcye zakładu kredytowego 222. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1642$^1/_2$. — Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 258$^1/_4$; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej 200. Kolej cesarzowy Elżbiety 200 —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 531. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% 79$^7/_8$. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. — —; detto galicyj. —. detto węgierskie 81$^1/_2$. — Amsterdam —. Augsburg 104$^5/_8$. Bukareszt 263$^1/_4$. — Konstantynopol —. Frankfurt 104. Hamburg 76$^3/_4$. Lipsk 151$^1/_2$ Liwurna 103$^3/_4$. Londyn 10—9$^1/_2$. Medyolan 103$^3/_4$. Marsylia 121$^1/_2$. Paryż 121$^3/_4$. — Agio duk. ces. 7$^1/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. czerwca.

Hotel angielski: PP. Rittner Henryk, c. k. porucznik, z Brodów. — Udrycki Adolf, z Wielkich mostów. — Żukiewicz Wojc., kanonik, z Rudek. — Hr. Łoś Aug., z Werchraty. — Szwejkowski Jan, z Radruża. — Jasiński Fr., z Zahajpola. — Poten Henoch, król. ang. oficer, z Łahodowa. — Br. Brunicki Piotr, z Lubieńca. — Czajkowski Hip., z Wiednia.

Hotel Langa: PP. Buttar Winc., z Rosyi. — Walter Józ., c. k. oficyał, z Brzeżan.

Hotel Kuhna: PP. Leszczyński Leop., z Soliny. — Ptaszyński Serafin, z Runy.

Pod tygrysem: PP. Kwiatkowski St., z Zawalca. — Kieszkowski Waler., z Przemyśla.

Do domu zajezdnego nr. 181$^2/_4$: P. Posuchowski Mich., z Tarnopola.

Hotel rosyjski: PP. Łucki Józ., z Sarn. — Jaroszyński Józ, z Paryża — Tchórznicki Konst., z Sarnek górnych. — Duniecki Alex., z Paryża. — Hr. Potocki St., z Brzeżan. — Hr. Dzieduszycki Miecz., z Korniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. czerwca.

PP. Bogdanowicz Marc., do Laszek. — Br. Doliniański Sew., do Dolinian. — Jagielski St., do Jabłonicy. — Nowosielski Lud., do Zbaraża. — Rubczyński Alf., do Stanina. — Sokołowski Jul., do Werchraty. — Strzelecki Krz, do Złoczowa. — Walter Józ., c. k. oficyał, do Podgórza. — Wybranowski Alex., do Szołomyi. — Beylet Alf., do Pomorzan. — Łodyński Hier., do Milatyna. — Petrowicz Ksaw., do Wołostkowa. — Pruszyński Józ., do Pomorzan. — Romanowski Adolf, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.38	+ 9.4°	90.7	północny sł.	pochmurno
2. god. popoł.	328.06	+ 17.4°	52.6	„ „	„
10 god. wiecz.	328.05	+ 12.2°	89.2	wschodni „	„
Po południu deszcz 1.'''51.					
7. god. zrana	327.73	+ 12.4°	74.2	wschodni sł.	jasno
2. god. popoł.	326.68	+ 17.8°	48.7	półn.-wsch. „	pochmurno
10. god. wiecz.	326 95	+ 13.5°	75.1	wschodni „	„

TEATR.

Dziś komedya niemiecka: **„Die reiche Bäckerfamilie"** oder **„Liebesbrief und Wechselbrief."** („Familia zamożnego piekarza" czyli „List miłośny i wexel.")

Jutro na scenie polskiej: **„Mina, córka burmistrza,"** komedyo-opera w 2 aktach; występ gościnny Jpi Majeranowskiej; i **„Kochanek pożyczony,"** komedya w 1 akcie z francuskiego.

KRONIKA.

Wiedeńska ludność złożona jest z najrozmaitszych żywiołów; więcej jak połowa mieszkańców rodziła się za liniami Wiednia. Znajdują się tam mieszkańce nietylko z wszystkich koronnych krajów państwa, i z wszystkich europejskich państw ale — niewłączając w to członków rozmaitych poselstw, — nawet z Azyi, Afryki i Ameryki. Z podziału ludności według miejsc urodzenia okazuje się: w Wiedniu urodzonych 95.717 chłopców a 112.100 dziewcząt; w kraju urodzonych 118.745 chłopców a 116 866 dziewcząt; za granicą 16.364 chłopców a 9929 dziewcząt. Między urodzonymi w kraju znajduje się najwięcej z niższej Austryi, Czech i Morawy, i tworzą połowę wiedeńskiej ludności. Na każde 10 osób w Wiedniu przypada 2 osób z Czech albo Morawii. Między cudzoziemcami znajduje się najwięcej z Bawaryi. Z Turcyi liczono 600 osób, najwięcej kupców z Serbii, Wołoszczyzny i Mołdawii. Z 1000 osób według podziału na kraje urodzenia przypada na Wiedeń 443, na niższą Austryę 152, na Czechy 148, na Morawę 82, na Węgry 48, na wyższą Austryę i Salzburg 21, na Szląsk 18 a na inne koronne kraje 33. Zatem na cały kraj 502 osób. Na Bawaryę przypada 24, na Prusy 10, na inne niemieckie państwa 14, na zagranicę 7, zatem na zagranicę w ogóle, 55 osób. Według ostatniej konskrypcyi urodziło się w Londynie 61 7 procent a w Bruxelii 55.2 procent ludności, podczas gdy w Wiedniu przypada na krajowców 67.8 procent.

— Jak bardzo poświęcają się w Czechach pielęgnowaniu drzew posłużyć mogą za dowód następujące statystyczne data:

W 1857 roku założono w Czechach w 80 miejscach nowe szkółki drzew, a dla praktycznej nauki młodzieży szkolnej przeznaczony stan drzewa pomnożono o 59.264 owocowych i 21.958 dzikich. Liczba owocowych drzew w ogrodach w ciągu 1857 roku pomnożyła się o 248.310 sztuk. Pomnożył się także stan drzew przy gościńcach i aleach w porównaniu z upłynionym rokiem o 40.302 owocowych i 4813 dzikich drzew, zaś po pustych miejscach o 96.694 owocowych i 30.554 dzikich drzew. Ogólna zatem suma pomnożonych drzew w 1857 roku wynosi 444.570 owocowych i 57.325 dzikich drzew.

W królestwie Czechach istnieje obecnie dla nauki szkolnej młodzieży 1367 szkółek drzew i zajmują przestrzeń 106 morgów 150 □ sążni, a stan drzew w tych szkółkach wynosi 296.935 owocowych i 148 512 dzikich. Liczba wszystkich w ogrodach pielęgnowanych owocowych drzew wynosi 8,985.104 sztuk przy drogach i aleach, 1,533.958 owocowych i 527.210 dzikich drzew a na pastwiskach i pustych miejscach 1,414 818 owocowych i 1,607.711 dzikich.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*